

Puolustusministeriön hallinnonalan tulostavoiteasiakirja vuodelle 2024

Sisällys

1	Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimassaolo ja allekirjoitukset.....	9

1 **Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset**

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Naton jäsenmaana Suomi ylläpitää uskottavaa puolustuskykyä kaikissa olosuhteissa sekä varautuu tukemaan muita Nato-jäsenmaita velvollisuuksiensa mukaisesti.

Suomen puolustus perustuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn osana liittouman yhteistä puolustusta ja pelotetta. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton puolustuksen suunnitteluun ja yhteisen pelotteen toimeenpanoon.

Kansallisen puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Puolustusmenot sitoudutaan pitämään Naton tavoitteen mukaisella vähintään kahden prosentin tasolla suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa puolustusministeriön hallinnonalalle säädetyt tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä puolustuselonteon (VNS 3/2022 vp, VNS 1/2022 vp, VNS 8/2021 vp, VNS 4/2020 vp) ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Osana Naton yhteistä puolustusta ja pelotetta Suomi puolustaa aluettaan ja kansalaisiaan kokonaisuutensa puolustuksen periaatteiden mukaisesti kaikkia yhteiskunnan voimavaroja hyödyntäen. Puolustusta ylläpidetään ja kehitetään hallitusohjelman ja puolustuselontekojen mukaisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Puolustusyhteistyöllä vahvistetaan Suomen yhteistoimintakykyä keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikkia Suomeen vaikuttavia turvallisuustilanteita varten. Suomeen kohdistuvaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen varaudutaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joita toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimuksen (442/2023) sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen (443/2023) mukaisesti:

- Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka
- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky sekä kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan kansallisesti hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arviointi perustuu kokonaisarvioon hallitusohjelman ja valtioneuvoston selontekojen linjausten ja tavoitteiden toteutumisesta puolustuksen valmiuden ja suorituskyvyn kehittämisessä sekä toimintaedellytysten parantamisessa.

Nato arvioi jäsenmaiden panostusta yhteiseen puolustukseen useilla määrällisillä ja laadullisilla mittareilla, jotka Suomi ottaa huomioon puolustuksensa kehittämisessä ja resursoinnissa ja raportoi näiden toteutumisesta Natolle. Naton jäsenmaille asetetaan tavoitteita, jotka nousevat puolustussuunnitteluprosessista, operatiivisista suunnitelmista ja niiden pohjalta laaditusta joukkorakenteesta. Tarvittavia suorituskykyjä kehitetään ja arvioidaan säännöllisesti osana liittokunnan puolustussuunnitteluprosessia (NATO Defence Planning Process, NDPP).

3 Tulostavoitteet

3.1 Puolustusministeriön keskeisimmät tulostavoitteet

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonalansa ohjaajana puolustuspolitiikan ja puolustusyhteistyön, sotilaallisen maanpuolustuksen, muiden viranomaisten tukemisen, kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen sekä sotilaallisen kriisinhallinnan ohjauksesta, valmistelusta ja seurannasta sekä kokonaisuomaanpuolustuksen yhteensovittamisesta.

Puolustusministeriön toiminnan tavoitteena on toimintaympäristön vaatimuksia vastaavat toimintaedellytykset puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle. Painopisteenä on Suomen puolustuksen yhteensovittaminen osaksi Naton yhteistä puolustusta.

Hallitusohjelmaan (Orpo 2023) ja hallituksen lainsäädäntöohjelmaan perustuen puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille asetetaan vuonna 2024 seuraavat toiminnalliset tulostavoitteet, joita tarkennetaan ja ohjataan vuotta 2024 koskeissa hallinnonalan tulossopimuksissa:

Puolustusministeriön tulostavoitteita

Puolustusministeriö laatii tiiviissä yhteistyössä Puolustusvoimien sekä muiden hallinnonalojen kanssa valtioneuvoston puolustuselonteon tasavallan presidentin ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministerivaliokunnan ohjauksessa.
Puolustusministeriö jatkaa Suomen Nato-integraation toimeenpanoa, osallistuu liittokunnan toimintaan ja toteuttaa Suomelle asetetut veloitteet.
Puolustusministeriö jatkaa puolustusyhteistyön kehittämistä vahvistaakseen Suomen ja liittokunnan puolustusta keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikissa turvallisuustilanteissa.
Puolustusministeriö käynnistää DCA-sopimuksen poikkihallinnollisen toimeenpanon eduskunnan ratifioinnin jälkeen.
Puolustusministeriö edistää EU:n strategisen kompassin toimeenpanoa jalkauttamalla sitä tukevia strategioita (mm. avaruuspuolustus) ja kontribuomalla unionin nopean toiminnan kyvyn tuottamiseen.
Puolustusministeriö tukee Puolustusvoimia strategisten suorituskykyhankkeiden ennakoivassa ja aktiivisessa toimeenpanossa ja resursoinnissa.
Puolustusministeriö määrittelee pitkän aikavälin Ukraina-tuen ja -yhteistyön tavoitteet ja resurssit.
Puolustusministeriö ohjaa valmistelua ja toimeenpanee Ukrainan materiaali- ja koulutustukea koskevat päätökset.
Puolustusministeriö kehittää yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa asevelvollisuusjärjestelmää yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksia seuraten ja Nato-jäsenyyden tuomat vaatimukset huomioiden.
Puolustusministeriö varmistaa henkilöstön riittävyden ja jaksamisen muuttuneessa toimintaympäristössä.
Puolustusministeriö laatii kyberpuolustusdoktriinin kyberturvallisuusstrategian ja valtioneuvoston puolustuselonteon rinnalla. Puolustusministeriö käynnistää lainsäädäntöhankkeen kyberpuolustuksen toimintaedellytysten varmistamiseksi.

3.2 Puolustusvoimien keskeisimmät tulostavoitteet

Puolustusvoimien ensisijaisena tehtävänä on muodostaa ennaltaehkäisevä sotilaallinen pidäke ja tarvittaessa torjua maahamme kohdistuvat hyökkäykset. Puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti yhtenä kokonaisuutena osana liittokunnan yhteistä puolustusta ja pelotetta.

Puolustusta kehitetään nopeutetulla aikataululla muuttuneen toimintaympäristön kasvaneiden vaatimusten mukaisesti. Lisäresursseilla täydennetään pitkällä aikavälillä syntyneitä materiaalsen valmiuden puutteita, lisätään Puolustusvoimien henkilöstömäärää ja nostetaan toiminnan ja valmiuden tasoa.

Puolustusvoimat jatkaa Nato-jäsenyyteen liittyvää sotilaallista yhteensovittamista, jossa korostuu erityisesti yhteistoimintakyvyn kehittäminen. Puolustusvoimat valmistautuu osallistumaan Naton rauhan ajan tehtäviin ja valmiusvelvoitteisiin. Puolustusjärjestelmän pitkän aikavälin kehittämisen ja Naton puolustussuunnittelun yhteensovittaminen on käynnistetty ja sen asettamat tavoitteet toteutuvat vaiheittain osana Puolustusvoimien pitkän aikavälin kehittämistä.

Puolustusvoimat kehittää yhteistoimintakykyä Suomen keskeisten liittolaisten ja kumppanien kanssa. Tämä vahvistaa Suomen turvallisuutta ja luo edellytykset toimien koordinoinnille ja yhteensovittamiselle. Yhteistoimintakykyä kehitetään Naton ja EU:n jäsenenä sekä osana muuta puolustusyhteistyötä.

Puolustusvoimille asettuja, keskeisiä hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistäviä toiminnallisia tulostavoitteita

Puolustusvoimilla on riittävän ennakkoarvoinnin mahdollistava tilannekuva turvallisuusympäristöstä. (TAE)
Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius osana liittokuntaa torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella. (TAE)
Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä Nato-liittolaisten kanssa torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. (TAE)
Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut sotilaalliset kriisinhallintatehtävät sekä kansainvälisen avun-antamisen tehtävät, ulkoministeriölle annettavat konsulipalvelujen tuen tehtävät ja Naton pysyvät rauhanajan tehtävät. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin, kansainvälisen avun-antamisen tehtäviin, ulkoministeriölle annettaviin konsulipalvelujen tuen tehtäviin ja Naton pysyviin rauhanajan tehtäviin. (TAE)
Puolustusvoimat osallistuu kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, ml. kansainvälinen harjoitustoiminta ja materiaaliyhteistyö, sisällöllisesti merkittävällä tavalla. (TAE)

3.3 Kestävä kehitys

Puolustusministeriön hallinnonala jatkaa kestävän kehityksen edistämistä painopisteinä vakaus ja turvallisuus, henkilöstön ja koulutettavien hyvinvointi, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, ympäristövastuullisuus, energia- ja ilmastovastuullinen toiminta sekä elinkaariajattelun ja kiertotalouden tukeminen (*Kestävä kehitys ja vastuullisuus puolustushallinnossa*, PLM 9.2.2022).

Puolustusvoimille asetetut kestävään kehitykseen ja vastuullisuuteen liittyvät tulostavoitteet

<p>Kriisinhallintaan osallistuminen ja koulutettavien määrän ylläpitäminen</p> <p>Osatavoite: Puolustusvoimat on kouluttanut henkilöitä sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin ja osallistunut sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin. Lähtökohtana on parlamentaarisen komitean loppuraportin suositus 400 sotilaasta.</p>
<p>Ympäristövastuullisuutta toteutetaan Puolustusvoimien ympäristöstrategian mukaisesti.</p> <p>Osatavoite: Puolustusvoimat on toteuttanut ympäristöriskien hallintaa ja haittojen ennaltaehkäisyä Puolustusvoimien ympäristöstrategiassa määritellyin toimenpitein.</p>
<p>Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan ja yhteiskunnan energiamurroksesta aiheutuviin muutoksiin valmistaudutaan Puolustusvoimien Energia- ja ilmasto-ohjelman 2022–2025, puolustusministeriön energia- ja ilmastostrategisen ohjauksen ja valtioneuvoston hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.</p> <p>Osatavoite: Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamista sekä kiinteistöenergian kokonaiskulutuksen ja päästöjen vähentämistä on jatkettu siten, että vuodesta 2010 vuoteen 2025 kiinteistöenergian kokonaiskulutus vähenisi 26,5 % ja CO₂ -päästöt vähenisivät 75 %.</p> <p>Osatavoite: Maa- ja meriliikenteestä aiheutuvien päästöjen vähentämistä on jatkettu siten, että Puolustusvoimien maa- ja meriliikenteen päästövähennystavoitteet toteutuvat 2030 loppuun mennessä.</p>
<p>Puolustushallinnon ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelman toimeenpano on käynnistetty 5.4.2023 julkaistun suunnitelman mukaisesti.</p>
<p>Puolustusvoimat on koostanut vastuullisuusraportointiin tarvittavan materiaalin puolustusministeriölle kestävän kehityksen toteutumisen ja seurannan edistämiseksi.</p>

3.4 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Puolustusministeriön hallinnonalalla on lähtökohtana tasa-arvoinen toimintaympäristö ja yhdenvertaiset toimintatavat kaikkia organisaatiossa työskenteleviä, opiskelevia ja asepalvelustaan suorittavia kohtaan.

Naisten hakeutumista vapaaehtoiseen asepalvelukseen ja sotilastehtäviin edistetään eri toimenpitein. Kutsuntauudistuksen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa koko ikäluokan maanpuolustustietämystä, mikä osaltaan voi kannustaa naisia hakeutumaan asepalvelukseen. Vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuvien naisten määrää pyritään kasvattamaan asteittain 2000:een

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvo ja -yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä pitämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Painopisteenä on suunnitelmien jalostaminen toimenpiteiksi.

Puolustusvoimat käynnistää Nato-integraatioprosessissa määritellyn gender-toiminnan.

Puolustusvoimille asetetut tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tulostavoitteet**Tasa-arvosuunnitelmien laatiminen ja käytäntöön vieni Puolustusvoimissa**

Osatavoite: Kaikilla Puolustusvoimien hallintoyksiköillä on päivitetty tasa-arvosuunnitelma, joka on viety käytäntöön.

Osatavoite: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa on huomioitu myös valtioneuvoston toimintaohjelma rasismin torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2021:34).

Osatavoite: Suunnitelma yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi ja toteuttamiseksi asepalveluksessa on laadittu ja toimeenpano käynnistetty.

Miesten ja naisten työtyytyväisyydessä havaittujen erojen kaventaminen

Osatavoite: Syyt naisten heikompaan työtyytyväisyyteen on dokumentoidusti kartoitettu, toimenpiteet naisten työtyytyväisyyden edistämiseksi määritetty ja niiden toimeenpano on aloitettu.

4 Voimassaolo ja allekirjoitukset

Asiakirjalla vahvistetaan puolustusministeriön toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet sekä ministeriön ja Puolustusvoimien tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2024. (Asetus valtion talousarviosta (1243/1992) 11 § ja 14 §)

Ministeriön verkkosivuilla www.defmin.fi/ministerio/toiminta_ja_talous on julkaistu Puolustusministeriön ja Puolustusvoimien tulossopimus 2024 (VN/9606/2023-PLM-20), ministeriön tulossopimus 2024 (VN/9606/2023-PLM-19) sekä valtionavustuspäätöstä koskeva ministeriön ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tulostavoiteasiakirja 2024 (VN/9606/2023-PLM-18). Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnalla tuetaan hallinnonalalle asetettujen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

Paikka ja päiväys

Puolustusministeri Antti Häkkänen

Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen